

stillede. Naar de see 2 Skolelærere samlede, saa opstaaer strax den Tanke hos dem: mon de nu ere samlede for at gjøre Indstilling om Forbedring i deres Lønning? Det bør ikke være saa, det er urigtigt. Der er desuden flere Bestemmelser i vor Skolelovgivning, som ere saa elastiske, som kunne forstaaes paa saa forskjellige Maader, at de af vedkommende Skolelærer blive fortolkede paa een Maade, medens de af vedkommende Skolebestyrelse blive fortolkede paa en anden, og det forrige Cancellie, hvorunder Skolevæsenet tidligere forterede, har ingenlunde været consequent. Jeg vil blot anføre eet Exempel derpaa, det er om Ildbrændslet.

Det hedder i en Cancellifrivelse, om jeg ikke mindes feil, af 1827: „Beboerne skulle levere Ildbrændsel i det Skolelæreren tillagte Tørvehuus“, men i en anden Cancellifrivelse, der udkom saa Nar efter, hedder det, at de skulle levere det uden for. Dersom Beboerne imidlertid ere ubekjendte med den sidste Cancellifrivelse, saa indbære de Ildbrændslet, uagtet de mange Gange maae holde med Hæfte og Bøgn for at forrette dette Arbejde, som efter min Formenting paaligger Skolelæreren (Frølund: Nei!) Den sidste Cancellifrivelse maa man rette sig efter, forsaavidt den skal betragtes som Rettefnor. Der er saaledes flere Ting, som jeg kunde ønske, at vi i den kommende Lovgivning kunde faae bestemte Regler for, thi ellers vil der idelig fremstaae Uoverensstemmelser og Conflictter, som ikke bør finde Sted. Der er ogsaa en anden Ting, som jeg finder meget urigtig, nemlig at Skolelærerne selv skulle indgive Andragende eller Ansøgning om at faae deres Lønning forhøiet

og deres Kaar forbedrede. Den Skolelærer, som nogenlunde kan slaae sig igjennem og som nogenlunde indseer, hvor byrdefuldt det mange Gange kan være for Communens Beboere at udrede deres communale Afgifter og Skatter, sømmer sig ved at indgive Andragende om Forhøielse i sin Løn, hvorimod de, der see Sagen fra en anden Side, idelig ere paa rede Haand, saasnuart de troe, at Forholdene ere gunstige for dem, til at indgive Andragende om deres Kaars Forbedring. Jeg troer ikke, at det bør være saa, jeg troer, vi bør have denne Sag paa det Nene, jeg troer, det bør hedde: for at holde Skole eller for at oplære den opvoksende Ungdom i den og den Skole skal Du have saa og saa Meget i Løn og hverken Mere eller Mindre, enten Communen saa er mere eller mindre velhavende.

Naar jeg betragter det foreliggende Forslag kan jeg ikke nægte, at det forundrer mig, at den ærede Forslagsstiller kun har søgt at forbedre Landalmue-Skolelærernes Kaar og slet intet Hensyn har taget til Skolelærerne i Kjøbstæderne. Dersom man siger, at Skolelærerne i Sammenligning med andre Embedsmænd i det Hele ere mindre heldigt stillede, da vil jeg give dem, der sige saa, Ret; der er vistnok Mange af dem, som arbejde under mindre heldige Kaar, men er der nogen Skolelærer, som for Alvor føler Tidens Tryk, da er det fornemmelig Kjøbstadskolelærerne, thi Landsbyeskolereerne faae dog en forhøiet Indtægt paa Grund af de stedfindende Conjuncturer ved den Jordlod, de have, saa at, om de just ikke have alt det Nødvendige, saa have de dog til Livets første Fornødenheder, og det maae vi i Særdeleshed lægge Mærke til.